

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัย เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย ซึ่งดำเนินการตามลำดับดังนี้

- 3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 การสร้างเครื่องมือและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตร
- 2) กำหนดกรอบความคิด หัวข้อปัญหาและวัตถุประสงค์การวิจัย
- 3) กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 4) สร้างเครื่องมือสำหรับงานวิจัย/ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา
- 5) เสนอเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ/ปรับปรุงแก้ไข
- 6) ทดลองใช้ (Try out) /ปรับปรุงเครื่องมือการวิจัย
- 7) จัดทำเครื่องมือการวิจัยฉบับสมบูรณ์
- 8) นำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูล/วิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล
- 9) สรุปผลการวิจัยและเสนอผลการวิจัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาบังคับแก่น ซึ่งประกอบด้วยหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศิลปศึกษา และพลานามัย ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย ที่เปิดทำการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตั้งแต่ปีการศึกษา 2533-2537 จำนวน 69 โรงเรียน ดังนี้

1) ผู้บริหารโรงเรียน	จำนวน	69	คน
2) ครูวิชาการ	จำนวน	69	คน
3) ครูหัวหน้าหมวดวิชาบังคับแก่น	จำนวน	414	คน
รวม			552 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถาม 1 ชุด ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าหมวดวิชาบังคับแก่น ครูวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ลักษณะของเครื่องมือ

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นแบบสำรวจรายการ และแบบคำถามปลายเปิด (Open ended)

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) และแบบคำถามปลายเปิด

เครื่องมือ ตอนที่ 2 และ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น มีขอบเขตดังนี้

- 1) การจัดแผนการเรียน
- 2) การจัดครูเข้าสอน
- 3) การจัดตารางสอน
- 4) การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน
- 5) การใช้อาคารสถานที่อย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ
- 6) การจัดแนะแนว
- 7) การจัดสอนซ่อมเสริม
- 8) การจัดกิจกรรมนักเรียน
- 9) การให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
- 10) การนำทรัพยากรท้องถิ่นมาเป็นทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน
- 11) การประเมินผลการเรียน
- 12) การนิเทศและติดตามการใช้นักสูตรในโรงเรียน

3.3 การสร้างเครื่องมือและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยลำดับดังนี้

- 1) ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นแล้วสร้างแบบสอบถาม
- 2) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบ พิจารณาแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับขอบเขตที่กำหนด
- 3) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและภาษาที่ใช้ (Content validity)
- 4) นำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิไปพิจารณาแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5) นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับผู้บริหาร ครูหัวหน้าหมวดวิชาบังคับแก่น ครูวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา 31 คน

6) นำแบบสอบถามที่ได้จากการทดลองใช้ไปทดสอบหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามตามวิธีการของ Cronbach โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยงเป็น 0.948

7) นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1) ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเลย

2) ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย ถึงหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอ และทำหนังสือจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอถึงโรงเรียนขยายโอกาสทุกโรงเรียน

3) ผู้วิจัยถือหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งได้ข้อมูลมาทั้งหมด จำนวน 544 ชุด จากแบบสอบถามทั้งหมด 552 ชุด คิดเป็นร้อยละ 98.55 ของแบบสอบถามทั้งหมด และสามารถวิเคราะห์ได้จำนวน 538 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.46 ของแบบสอบถามทั้งหมด

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ระบบ spss/pc+ และวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ พร้อมทั้งเสนอตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ พร้อมทั้งเสนอตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พร้อมทั้งเสนอตารางประกอบคำบรรยายส่วนคำถามปลายเปิด วิเคราะห์ด้วยการรวบรวมสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น นำมาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

3.6 การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล พิจารณาจากระดับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยเป็นช่วง ๆ ดังนี้

1.00-1.49	หมายความว่า	มีปัญหในระดับน้อยที่สุด
1.50-2.49	หมายความว่า	มีปัญหในระดับน้อย
2.50-3.49	หมายความว่า	มีปัญหในระดับปานกลาง
3.50-4.49	หมายความว่า	มีปัญหในระดับมาก
4.50-5.00	หมายความว่า	มีปัญหในระดับมากที่สุด

(จำเนียร เสงี่ยมลักษณ์, 2523)